

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

بسم تعالی

شماره ۴۶۰/۳۰۶

تاریخ ۱۴۰۵/۰۲/۰۶

پیوست

"اقتصاد مقاومتی در سایه وحدت
ملی و امنیت ملی"

مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان، مدیرکل
شهرستان، منطقه، ناحیه، ارسال شود
واحدهای آموزشی، ارسال شود
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۲/۰۵/۰۴/۴۶۰/ص

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان ...

با سلام و احترام

در ارتباط با بخشنامه شماره ۴۶۰/۳۰۳ تاریخ ۱۴۰۵/۰۱/۱۷، با موضوع نکات و ملاحظات آموزش و "ارزشیابی پیشرفت تحصیلی تربیتی پایانی نوبت دوم دوره‌های تحصیلی سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵ برای دانش‌آموزان مدارس روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایتارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سوابق تحصیلی شاخه‌های نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش"؛ نکات و ملاحظات خاص ارزشیابی دروس کارگاهی عملی شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش و ارزشیابی درس تربیت بدنی در تمام دوره‌های تحصیلی به شرح زیر ابلاغ می‌شود. مقتضی است با توجه به وضعیت تدریس و آموزش دروس در شرایط خاص کشور و دفاع از میهن عزیزمان در برابر تجاوز دشمن آمریکایی- صهیونی، به منظور تناسب اقدامات اجرایی و تحقق برنامه‌های آموزشی مبتنی بر برنامه درسی و ارزشیابی پایانی سال تحصیلی جاری، این نکات و ملاحظات در برنامه‌ریزی و اقدام با مدیریت ستادآزمون و همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی استان در دستور کار قرار گیرند:

(الف) ارزشیابی دروس کارگاهی عملی شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش:

۱- با استناد به تبصره (۱) ماده (۵) آئین‌نامه آموزشی دوره دوم متوسطه روزانه (مصوبه جلسه ۹۳۲ شورای عالی آموزش و پرورش) و اصلاحیه‌های پس از آن، ارزشیابی دروس کارگاهی عملی، پس از اعلام عادی شدن شرایط به صورت حضوری تا پایان شهریورماه ۱۴۰۵ برگزار شود.

۲- پس از عادی شدن شرایط، برگزاری عملی درس کارآموزی/کارورزی مورد تأکید است؛ لیکن در صورت عدم عادی شدن شرایط تا پایان مردادماه، تعیین پروژه با مجوز دفتر آموزش متوسطه فنی، حرفه‌ای و کاردانش، صرفاً برای هنرجویان پایه دوازدهم، انجام شود.

۳- در صورت فراهم بودن شرایط با اعلام مراجع ذیصلاح، ارزشیابی از پودمان‌های به اتمام رسیده باقیمانده در موعد مقرر یا به صورت تجمیعی، برگزار شود.

(ب) ارزشیابی درس تربیت بدنی در تمام دوره‌های تحصیلی:

ارزشیابی درس تربیت بدنی در تمام دوره‌های تحصیلی (در صورت تداوم آموزش غیرحضوری) تا پایان سال تحصیلی (هفته اول خردادماه) و براساس شیوه‌نامه و مفاد تدوین شده معاونت تربیت بدنی و سلامت وزارت متبوع (پیوست) صورت پذیرد.

عبدالرضا فولادوندنراد

سرپرست مرکز

دستورالعمل ارزشیابی مجازی درس تربیت بدنی

مقدمه

با توجه به شرایط و نحوه برگزاری کلاس درس تربیت بدنی به صورت مجازی در مدارس کشور، معاونت تربیت بدنی و سلامت، اقدام به تولید فیلم های ارزشیابی درس تربیت بدنی، جهت ایجاد وحدت رویه و بهره مندی معلمان تربیت بدنی و آموزگاران محترم نموده است. بدیهی است در صورت بازگشایی مدارس، ارزشیابی توسط معلم به صورت حضوری انجام می شود؛ و در صورت تداوم آموزش مجازی، معلمان و آموزگاران گرامی می توانند از آزمون های پیشنهادی پیشرو و یا آزمون های معلم ساخته بنابر صلاح دید خود استفاده نمایند. فیلم های ارزشیابی پایانی نیمسال دوم به صورت مجازی (در صورت تداوم وضعیت آموزش مجازی) و دستورالعمل نحوه نمره دهی و ساخت نرم کلاسی، از طریق رمزینه های زیر و در کانال رسمی درس تربیت بدنی در شبکه شاد (https://shad.ir/physical_education_teachers) و سایت دفتر تربیت بدنی و فعالیت های ورزشی (<https://tb-shs.medu.gov.ir>) قابل مشاهده می باشد.

در خصوص اجرا و ارزشیابی درس تربیت بدنی مدارس موارد زیر مورد انتظار است:

۱. برگزاری کلاس های درس تربیت بدنی تا پایان سال تحصیلی مورد تأکید می باشد.
۲. ارزشیابی درس تربیت بدنی در هفته پایانی سال تحصیلی صورت پذیرد.
۳. تأکید درس تربیت بدنی بر ارزشیابی مستمر دانش آموزان و بر اساس میزان پیشرفت و متناسب با تفاوت های فردی آنها بوده و ملاک نمره دهی صرفاً ارزشیابی پایانی نمی باشد.
۴. گروه های آموزشی درس تربیت بدنی نظارت لازم را بر اجرای کمی و کیفی درس تربیت بدنی و ارزشیابی پایانی داشته باشند.
۵. اطلاع رسانی مناسب در اسرع وقت به تمامی مدارس استان صورت پذیرد.

جدول ۱. رمزینه های فیلم های ارزشیابی درس تربیت بدنی نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵			
پایه	رمزینه	پایه	رمزینه
پایه اول		پایه ششم	
پایه دوم		دوره اول متوسطه	
پایه سوم		دوره دوم متوسطه	
پایه چهارم		کانال رسمی درس تربیت بدنی (ویژه معلمان و آموزگاران)	
پایه پنجم		دستورالعمل نحوه نمره دهی و ساخت نرم کلاسی	

آزمون های پیشنهادی دوره اول ابتدایی:

➤ پایه اول:

- دویدن درجا (ارزیابی استقامت قلبی - تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان انجام صحیح آزمون
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت

➤ پایه دوم:

- دویدن درجا (ارزیابی استقامت قلبی - تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان انجام صحیح آزمون
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت
- نردبان چابکی (ارزیابی چابکی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا

➤ پایه سوم:

- دویدن درجا (ارزیابی استقامت قلبی - تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان انجام صحیح آزمون
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت
- نردبان چابکی (ارزیابی چابکی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا

➤ پایه چهارم:

- طناب زدن درجا (ارزیابی استقامت قلبی تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت
- جابجایی قوطی با دست (ارزیابی سرعت عمل و عکس العمل): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا

➤ پایه پنجم:

- طناب زدن درجا (ارزیابی استقامت قلبی تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت
- جابجایی قوطی با دست (ارزیابی سرعت عمل و عکس العمل): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا

➤ پایه ششم:

- پله (ارزیابی استقامت قلبی تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا
- رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته (ارزیابی انعطاف پذیری): ملاک ارزیابی: بهترین رکورد کسب شده در سه تکرار حرکت
- پرش جفت ضربدری (ارزیابی چابکی): ملاک ارزیابی: تعداد دورهای صحیح در ۱۵ ثانیه

آزمون های پیشنهادی دوره اول متوسطه:

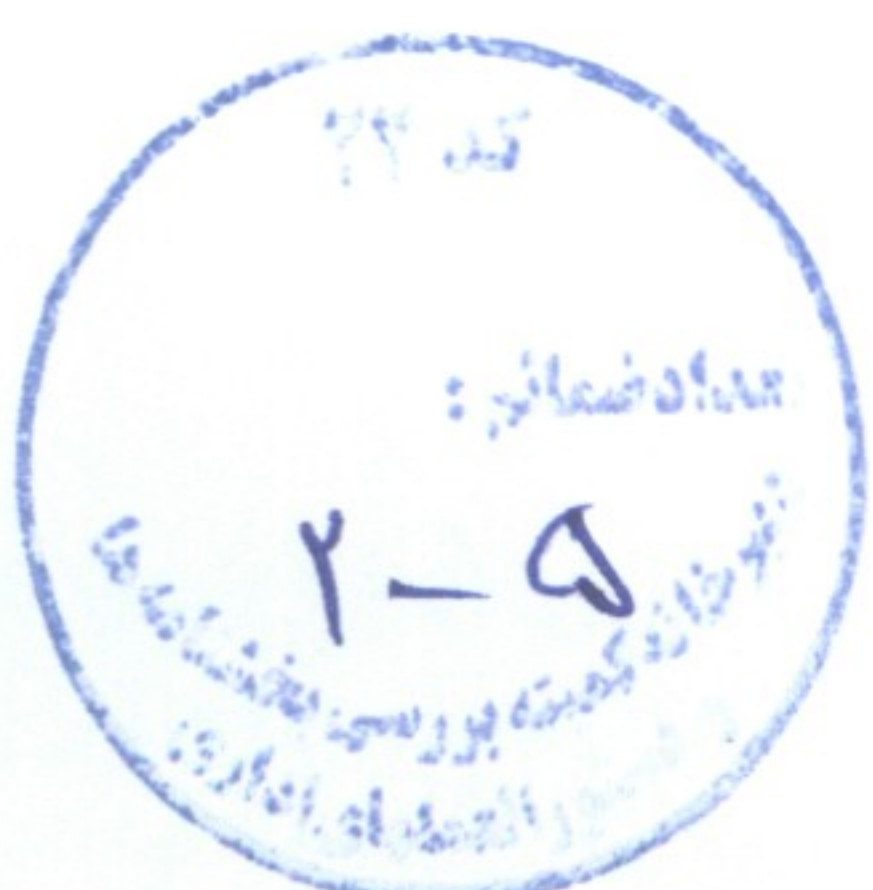
➤ پایه های هفتم، هشتم و نهم

- پله (ارزیابی استقامت قلبی تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا
- پلانک روی ساعد (ارزیابی قدرت و استقامت عضلانی): ملاک ارزیابی: مدت زمان حفظ وضعیت صحیح

آزمون های پیشنهادی دوره دوم متوسطه:

➤ پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم

- پله (ارزیابی استقامت قلبی تنفسی): ملاک ارزیابی: مدت زمان اجرا
- پلانک روی ساعد (ارزیابی قدرت و استقامت عضلانی): ملاک ارزیابی: مدت زمان حفظ وضعیت صحیح

نکات قابل توجه در خصوص آزمون‌ها:

۱. در طراحی آزمون‌ها، اهداف و سرفصل‌های آموزشی درس تربیت بدنی مورد توجه قرار گرفته است.
۲. آزمون‌ها به گونه‌ای است که می‌توان به صورت کمی، آن‌ها را ثبت نمود.
۳. قبل از انجام آزمون، حتماً گرم کردن انجام شود.
۴. دانش‌آموزان در روزهای قبل، آزمون را تمرین کنند.
۵. والدین گرامی در تمامی مراحل تمرین و آزمون، دانش‌آموز را همراهی کنند.
۶. به دلیل عدم دسترسی به تعداد زیادی از دانش‌آموزان در بخشی از سال تحصیلی جاری و نداشتن تمرینات بدنی مناسب زیر نظر معلم تربیت بدنی، جهت نمره دهی از هنجارهای کلاسی و نورم‌های معلم ساخته استفاده شود.
۷. با توجه به استفاده از نورم کلاسی، فشار بیش از حد به دانش‌آموز جهت کسب رکورد منحصر به فرد، شایسته نیست.
۸. از آنجا که یکی از آزمون‌های پیشنهادی در نیمسال جاری، آزمون استقامت قلبی تنفسی می‌باشد، انتظار می‌رود که معلمان گرامی، دانش‌آموزان را به تمرین در منزل تشویق کرده و به طور تدریجی، آنان را برای ارزشیابی نهایی آماده نمایند.
۹. آزمون‌های پیشنهادی در این دستورالعمل، ویژه دانش‌آموزان سالم بوده و انتظار می‌رود معلمان گرامی برای دانش‌آموزان معاف، شرایط ارزشیابی را تسهیل کرده و از آزمون‌های جایگزین استفاده نمایند.

نحوه نمره دهی:

قابل ذکر است که تمامی آزمون‌های پیشنهادی در همه دوره‌های تحصیلی اعم از دوره اول و دوم ابتدایی و دوره اول و دوم متوسطه در قالب هنجار کلاسی و به وسیله نورم معلم ساخته، ارزش‌دهی می‌گردند. بدین صورت که معلم پس از جمع‌آوری رکوردهای کلاسی، آنها را از رکورد بالا به پایین، مرتب کرده و بر اساس آن، ارزشیابی را انجام می‌دهد. جهت توضیح بیشتر، یک نمونه از نحوه ساختن نورم کلاسی از آزمون‌های ابتدایی و یک نمونه از آزمون‌های متوسطه، ارائه می‌گردد. نکته قابل توجه: از آنجا که نورم تهیه شده توسط معلم، ویژه همان کلاس موردنظر است، لذا جنسیت دانش‌آموزان تأثیری بر ارزشیابی ندارد.

نمونه آزمون دوره اول و دوم ابتدایی: رساندن دست ها به جلو در حالت نشسته

ملاک ارزیابی: بهترین عدد کسب شده در سه تکرار حرکت

تعداد دانش آموز: ۲۵ نفر

مرحله الف: مرتب کردن رکوردها از بالا به پایین

ردیف	رکورد	سطح عملکرد
۱	۱۹	خیلی خوب
۲	۱۷	خیلی خوب
۳	۱۶	خیلی خوب
۴	۱۴	خیلی خوب
۵	۱۲	خوب
۶	۱۲	خوب
۷	۱۲	خوب
۸	۱۱	خوب
۹	۱۱	خوب
۱۰	۱۰	خوب
۱۱	۱۰	خوب
۱۲	۸	خوب
۱۳	۷	خوب
۱۴	۷	خوب
۱۵	۶	خوب
۱۶	۵	قابل قبول
۱۷	۴	قابل قبول
۱۸	۲	قابل قبول
۱۹	۲	قابل قبول
۲۰	۱	قابل قبول
۲۱	۰	قابل قبول
۲۲	-۱	قابل قبول
۲۳	-۳	نیاز به تلاش بیشتر
۲۴	-۴	نیاز به تلاش بیشتر
۲۵	-۵	نیاز به تلاش بیشتر

اعداد ذکر شده در جدول ها، فرضی هستند.

مرحله ب: نحوه ساختن نورم کلاسی

- برای ساخت نورم کلاسی مراحل زیر انجام می گیرد:
۱. عدد بزرگتر را منهای عدد کوچکتر می کنیم.
 ۲. عدد بدست آمده را با توجه به سطح عملکردی به ۴ تقسیم کرده و در صورت لزوم آن را گرد می کنیم.
 ۳. عدد بدست آمده را از بالاترین عدد کم کرده و مرز پایینی سطح عملکرد خیلی خوب را به دست می آوریم.
 ۴. برای پیدا کردن مرز پایینی بعدی، باید عدد بدست آمده در مرحله دوم را، از یک عدد پایین تر از مرز پایینی قبلی، کم نماییم.
 ۵. به همین ترتیب ادامه می دهیم، یعنی با کم کردن عدد بدست آمده در قسمت ۲، مرز عددی دو سطح دیگر را نیز بدست می آوریم.

مثال

$$۱۹ - (-۵) = ۲۴$$

$$۲۴ / ۴ = ۶$$

$$۱۹ - ۶ = ۱۳ \quad \text{مرز پایینی خیلی خوب}$$

$$۱۲ - ۶ = ۶ \quad \text{مرز پایینی خوب}$$

$$۵ - ۶ = -۱ \quad \text{مرز پایینی قابل قبول}$$

$$(-۲) - (-۶) = -۸ \quad \text{مرز پایینی نیاز به تلاش}$$

دامنه	سطح عملکرد
۱۹-۱۳	خیلی خوب
۱۲-۶	خوب
۵-(-۱)	قابل قبول
(-۲)-(-۸)	نیاز به تلاش بیشتر

نمونه آزمون متوسطه دوره اول و دوم: پله

ملاک ارزیابی: ضربان قلب در یک دقیقه، پس از ۳ دقیقه اجرای آزمون

تعداد دانش آموز: ۲۵ نفر

مرحله الف: مرتب کردن رکوردها از بالا به پایین

ردیف	رکورد	سطح عملکرد
۱	۹۵	عالی
۲	۹۷	عالی
۳	۹۷	عالی
۴	۱۰۰	عالی
۵	۱۰۱	عالی
۶	۱۰۳	خوب
۷	۱۰۳	خوب
۸	۱۰۴	خوب
۹	۱۰۵	خوب
۱۰	۱۰۷	خوب
۱۱	۱۰۸	خوب
۱۲	۱۱۰	خوب
۱۳	۱۱۰	خوب
۱۴	۱۱۱	متوسط
۱۵	۱۱۲	متوسط
۱۶	۱۱۳	متوسط
۱۷	۱۱۴	متوسط
۱۸	۱۱۵	متوسط
۱۹	۱۱۷	متوسط
۲۰	۱۱۸	متوسط
۲۱	۱۱۸	متوسط
۲۲	۱۱۹	زیرمتوسط
۲۳	۱۲۱	زیرمتوسط
۲۴	۱۲۲	زیرمتوسط
۲۵	۱۲۳	زیرمتوسط

اعداد ذکر شده در جدول ها، فرضی هستند.

مرحله ب: نحوه ساختن نورم کلاسی

برای ساخت نورم کلاسی مراحل زیر انجام می گیرد:

۱. عدد بزرگتر را منهای عدد کوچکتر می کنیم.
۲. عدد بدست آمده را با توجه به سطح عملکردی به ۴ تقسیم کرده و در صورت لزوم آن را گرد می کنیم.
۳. عدد بدست آمده را با کوچکترین عدد جمع کرده و مرز پایینی سطح عملکرد عالی را به دست می آوریم.
۴. برای پیدا کردن مرز پایینی بعدی، باید عدد بدست آمده در مرحله دوم را از یک عدد پایین تر با مرز پایینی قبلی، جمع نماییم.
۵. به همین ترتیب ادامه می دهیم، یعنی با جمع کردن عدد بدست آمده در قسمت ۲، مرز عددی دو سطح دیگر را نیز بدست می آوریم.

مثال

$$۱۲۳-۹۵=۲۸$$

$$۲۸/۴=۷$$

$$۹۵+۷=۱۰۲ \quad \text{مرز پایینی عالی}$$

$$۱۰۳+۷=۱۱۰ \quad \text{مرز پایینی خوب}$$

$$۱۱۱+۷=۱۱۸ \quad \text{مرز پایینی متوسط}$$

$$۱۱۹+۷=۱۲۶ \quad \text{مرز پایینی زیر متوسط}$$

دامنه	سطح عملکرد
۹۵-۱۰۲	عالی
۱۰۳-۱۱۰	خوب
۱۱۱-۱۱۸	متوسط
۱۱۹-۱۲۶	زیر متوسط

